

ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Trg Svoboda, 8.

Izhaja enkrat na mesec

Izda S.K.P.D. "Francšek B. Sedej" iz Števerjana

Registiran na sodišču v Gorici, dne 7. marca 1969, števil. 72

UREDILCI: DAMJAN TERPIN (glavni urednik), VOGREČ IČAN, HLEDE DAMJAN, TERČIČ VIDA, HUMAR MARJKA
UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR, BORIS HLADEK, EDI HLEDE (odgovorni urednik) — Lastnik: SSK

OPREMILO: ČLANI DRUŠTVA (odgovorni: JELEKO DOMJANC)

SLIKA: DAVID PINTAR

Števerjan, oktober-december 1988 Leto XX Štev. 5

Vesle božične praznike in sreče polno 1989 Vam želijo

S.K.P.D. "F.B. SEDEJ"

Mešani pevski zbor

Pevska skupina "ŠTEVERJANCJI"

Dramska družina

Skavti in skavtinja

Sokolija SSK - Števerjan

Ansambl "L. HLEDE"

Dekliški zbor "ALENKA"

Mladinski zbor

Župnijski pastoralni svet

Volčiči in veriverice

Š.Z. "BRDA"

Uredništvo Števerjanskega vestnika

Spedizione in Abb. Postale Gr. IV - 70% - Autoriz. Prov.le PT GO

Periodico trimestrale ottobre-dicembre 1988 - n° 4

MISEL ZA BOŽIČ

Ves svet praznuje božič. Je že res, da je to edinstven praznik. Nadih miru leži nad vsem: ljude si odpuščajo, skupaj sedijo ob jaslicah in božičnem drevescu, se med seboj obdarujejo. Nad vsemi leži svojevrsten čar: luči, sveče, anjele, zvezde postavljamo, obešamo občudujemo. Nad nedotaknjeneega sveta, nepoškodovanega krščanskega sveta leži nad vsem: pojemo naše lepe božične pesmi, delamo in občudujemo jaslice, poslušamo božično blagovest in mnogi gredo, vsaj ta dan, celo v cerkev. Božič - edinstven praznik! Ali pa ne bi morali reči bolj pravilno: božič - svojevrsten praznik?

To pa zato, ker komaj je božič mimo, že je kakor da bi nekdo odpihnil vse to: nadih miru, čar luči in zvezdic ter iluzij o nekem nedotaknjenem krščanskem svetu. Zakaj božič ne vpliva, ne deluje trajneje na človeštvo? Zakaj božič ne spreminja našega sveta leto za leto in vsako leto znova? Zakaj tudi nas ne spreobrne ali pa le tako malo? To vprašanje si moramo zastaviti. Ankete - raziskave javnega mnenja so dvomljive in prav tako njih izsledki; toda nekaj resnice pa je v njih. Če pri takšni raziskavi javnega mnenja med kristjani na vprašanje: "Kristus je odrešenik sveta. Ali vam to kaj pomeni?" več kot polovica vprašanih odgovarja z ne, to dokazuje, kako čisto svojevredno mora biti praznovanje božiča za večino naših sodobnikov. Ker, obratno kakor hočemo, božič ima vendar le nekaj opraviti z Jezusom Kristusom. Božič je praznik rojstva našega odrešenika Jezusa Kristusa. "Odrešenik", to je tista odločilna beseda. Kdor se ne zna, ali se ne more veseliti Odrešenikovega rojstva, kdor ni sposoben postaviti Odrešenika v središče božičnega praznika, temu se zgodi, da gredo božični prazniki mimo njega.

Na božič torej ne smemo gledati ločeno. Obhajamo rojstvo Jezusa Kristusa. In ta Jezus, ki ga gledamo kot otroka pred seboj v jaslicah, je isti Jezus, ki so ga pribili na križ, ki ga je Bog obudil, in ki nam je poslal svojega Duha. Božič, veliki petek, velika noč, binkošti proslavljajo istega Jezusa, našega Odrešenika. Božično veselje je pristno, če se veselimo dejstva, da se nam je rodil Odrešenik.

Reklamni menažerji današnjega časa vedno znova uporabljajo neko besedo. Ta beseda se glasi: neobvezno. Informacije so neobvezne, ponudba je neobvezna, prišel vas bo obiskat trgovski zastopnik, seveda neobvezno, neobvezno si smete ogledati in celo vse preiskusiti. In če se ta beseda tako pogostoma uporablja, potem ta zadene in načne temeljno mišljenje današnjega človeka. Reklamni menažerji morajo poznati psihologijo. Neobveznost.

Ali nismo našli tukaj ključa, s katerim bomo rešili vprašanje, zakaj gre božič dandanes mimo mnogih kristjanov brez tistih učinkov, ki bi jih vsi pričakovali, vsi bi sicer hoteli praznovati božič, a brezobvezno. Vsi hočemo mir, hočemo slišati božično blagovest, za Božič hočemo dati Bogu čast, ki mu gre, hočemo biti vsaj pri polnočnici; toda vse to nam ne sme nalagati dol-

žnosti in obveznosti.

Torej: božič da - a brez kakršnihkoli dobrih sklepov! In tako pride do tega, da mnogi hočejo obhajati božič brez obveznosti, zato pa tudi gre, kljub božičnemu praznovanju, božični praznik mimo njih.

Božič je namreč praznik, ki nas na najpopolnejši način obvezuje. Ta Jezus, naš Odrešenik, ki obhajamo njegov rojstni dan, terja od nas, da se odločimo. ahteva od nas, da se jasno odločimo zanj ali proti njemu, zahteva še več, da izberemo Njega, da bo On smisel vsega našega življenja, da gremo za njim, da gremo po poti z Njim prav do križa in trpljenja in smrti, da bomo mogli nekoč z Njim tudi vstati. erja od nas, da se dokončno zares spreobrnemo, da bomo živeli življenje v njegovem duhu, v duhu ljubezni. ahteva od nas, da poneseemo mir, veselje, zaupanje Boga ven v ta svet, ki se je On v njem rodil kot naš Odrešenik. Če ga hočemo res obhajati, potem terja božič od nas, da vendar naredimo enkrat potrebne dobre sklepe. Zares, božič je praznik, ki nas še kako obvezuje.

Betlehemeski pastirji so za nas znamenje in zgled. Kakor hitro slišijo angelove sporočila, takoj napravijo potrebne sklepe, ne oklevajo, marveč takoj vstanejo, gredo na pot in iščejo Dete. Pokleknejo predenj in ga molijo. Domov se vrnejo spremenjeni, novi, Boljši ljudje. In hvalijo ter slavijo Boga.

Če bi tudi mi zares priznali novorojeno božje Dete za svojega odrešenika - z vsemi posledicami...

Če bi priznali, da je praznik Jezusovega rojstva obvezujoč za naše življenje sredi tega sveta, ki hoče živeti brez vskršnih obveznosti, potem bi zares božič spremenil in spreobrnil tudi nas po nas bi se spremenil tudi ves ta svet, ki bi leto za letom in vsako leto znova postal nekoli ko boljši, bolj zavzet za mir in dobroto, in tako tudi lepši in sročnejši.

V tem smislu voščim vam vsem prav iz srca blagoslovljen božič, pristnega veselja ob Jezusovem rojstvu in veliko poguma, da se Njemu prepustite, naj vas spremeni in spreobrne. Voščim vam torej ne samo vesel božič, marveč tudi božič, ki naj vas osvesti vaših krščanskih dolžnosti in obveznosti.

Anton Lazar, župnik

VAŠKA PRAZNOVANJABirma

V zadnjih dneh oktobra je poteklo leto, kar smo pričeli s pripravo na birmo. Srečanja smo imeli v dveh skupinah, ob torkih in sredah. Udeleževali smo se jih dokaj redno, prav tako pa smo hodili k nedeljski maši in prejeli zakramente. V maju pa smo skoraj polnoštevilno prihajali k smernicam.

Poleti smo imeli dva meseca počitnic. Proti koncu avgusta pa smo tedenska srečanja obnovili, v oktobru smo se udeleževali rožnovenske pobožnosti. V petek, 14. oktobra pa smo začeli z devetdnevno k Svetemu Duhu.

V zadnjem tednu pred birmo so stekle tudi zunanje priprave na birmo. Nekatere matere so skrbno očistile in okrasile cerkev, fantje pa so na vhod postavili slavalok s pozdravnim napisom: "Bog te živi, oče!"

Na petek pred birmo je bilo za birmance spokorno bogoslužje, ki ga je pripravil in vodil diakon Karlo Bolčina. Na voljo smo imeli tri spovednike za osebno spoved. Nazadnje pa smo vsi skupaj naredili še birmansko obljubo.

Končno je napočil dolgo pričakovani dan sv. birme - nedelja, 23. oktobra. Sveta maša je bila ob enajstih. Za to slovesnost je prišlo v Števerjan veliko ljudi. Botri in birmanci smo nadškofa pričakali v Sedejevem domu, nato smo skupaj v sprevodu odšli v cerkev. Ko smo vstopili, je pevski zbor pozdravil nadškofa z mogočno "Ecce sacerdos magnus". Za to priliko so naši pevci in pevke pripravili poseben program. Birmanci smo sodelovali pri sv. daritvi s pozdravno deklaracijo, z različnimi uvodi, branjem beril, prošnjami. sami pa smo tudi prinesli darove na oltar. Pri obhajilu smo bili birmanci tudi prvič deležni sv. Rešnjega telesa v obeh podobah, kruha in vina.

Po maši smo se skupaj z župnikom, diakonom in nadškofom fotografirali. V Sedejevem domu pa nas je vse čakal prigrizek, ki so ga pripravili naši starši.

Bil je čudovit dan. Tudi prekrasno jesensko vreme je pripomoglo, da je slovesnost tako lepo potekala. Birmanci smo bili veseli, zato se v svojem imenu in imenu vseh zahvaljujem gospodu župniku, gospodu diakonu, našim staršem in vsem dobrim ljudem, ki so nas pripravili na sveto birmo in pomagali, da je slovesnost bila tako prijetna.

Vogrič Silvana

Zahvalna nedelja

Zahvalno nedeljo smo letos obhajali dne 13. novembra. To je praznovanje, ki mu pravimo "zahvaljenca", ko se zberemo v domači cerkvi, da se Bogu zahvalimo za prejete darove. Letos nas je za to priliko obiskal še pater iz Ljubljane, ki je daroval sv. mašo. Med darovanjem so otroci prinesli k oltarju košare s sadovi naših polj in vinogradov. Kmetovalci, žal le maloštevilni, so pripeljali na trg pred cerkvijo svoje traktorje, ki jih je duhovnik po maši blagoslovil. Ves dan pa je bilo izpostavljeno v cerkvi Najsvetejše, ki smo ga po skupinah pobožno častili. Navada je bila, da smo bili vsi udeleženci povabljeni po glavni maši v Sedejev dom na prigrizek. Lansko leto so ga pripravili le nekateri, ki so letos želeli, da bi k pripravi pristopili še drugi kmetovalci. Nekateri od teh pa spet trdijo, da to ni le praznik za kmetovalce in da bi morali zakusko pripraviti tudi drugi, saj je zahvalna nedelja praznik vseh. Kakorkoli že, tradicija je bila prekinjena. Upajmo na njeno obuditev.

Vahti

Že teden dni pred vahtmi se je vreme zaostriilo in nazanilo mraz. Tako je bilo tudi na sam dan vseh svetih: čeprav je sijalo sonce, je bilo ozračje prav hladno. Po slovesni maši ob desetih, je bilo na Trgu svobode polaganje vencev na spomenik žrtvam druge svetovne vojne. Predstavniki vaških društev, organizacij in občine so položili vence, župan pa je številnim zbranim predlagal minuto zbranosti in molka, v spomin na žrtve. Le-te sta počastila tudi mešani zbor F.B.Sedej in moški zbor Briški grič, ki sta zapela nekaj priložnostnih pesmi. Podobna svečanost je bila tudi na Jazbinah, po glavni maši. Pred spomenikom padlim partizanom je zapel že omenjeni moški zbor, prav tako pa je bilo tudi polaganje vencev. Domačin Marjo Klanjšček se je s klenimi besedami spomnil žrtev in povzel sporečilo o čuvanju miru, ki je za nas obvezujoča dolžnost.

Popoldanski del se je odvijal najprej v cerkvi v Števerjanu oz. na Jazbinah ter na obeh pokopališčih, kamor smo se verniki podali v procesiji. Tu je bilo besedno bogoslužje in blagoslov grobov. Medtem je vsakdo stal ob grobu svojih dragih je imel priložnost, da je s primernim sodelovanjem počastil svoje pokojne sorodnike oz. prijatelje. Grobovi so bili ta dan primerno očisti in okrašeni s krizantemami in drugim jesenskim cvetjem.

Staro navdo, ki je bila nekoč upoštevana, smo nekateri mladi obnovili s tem, ko smo pri Valentinu spekli kostanj in si delali družbo.

V ŠTEVERJANU IMAMO TUDI ŽOLNE

Ni nam znano, če so po naših gmajnah in gozdovih, med številnimi pticami tudi žolne, zagotovo pa vemo, da deluje v vasi vod skavtinj, ki so si nadele to ime. Poslale so nam članek z opisom svojega delovanja:

Vod deluje že od leta 1980. Sedaj je na žalost v Števerjanu res malo novink in vod šteje samo pet članic. To so: Kristina Corsi (vodnica), Barbara Peršič, Arjana Šuligoj, Hadrijana Corsi in Emanuela del Negro. Tudi me smo leto sicer že pred dvema mesecema, začele s sestanki. Zbiramo se v Sedejevem domu vsak torok ob 16.30. Med sestanki se veliko smejemo in zabavamo, a tudi pridno delamo. Najprej zmolimo, nato poslušamo obvestila, ki jih pove Kristina, nato pa izvajamo program, ki ga za vsak mesec določi četovodja skupaj z vejevodjo. Včasih nam ob za-ključku sestanka ostane še kaj časa, da zapojemo kakšno skavtsko pesem. Glode duhovne misli smo zaprosile sestro Andrejo, ki poučuje v vrtcu, da bi nam pomagala. Po sestanku se udeležim večerne maše in pri njej sodelujemo z branjem beril, prošnjami in petjem. Ker se bližamo bo-žiču, smo se odločile, da bomo obiskale nekatere starejše ljudi in jih tudi obdarile. Ker je v Števerjanu res malo skavtinj upam, da se nam bodo mlada dekleta pridružila, tako da bomo z us-pehom nadaljevale naše skavtsko življenje.

Nasmejana Žolna

000000000000

Mladinska molitvena skupina

V Števerjanu smo ustanovili mladinsko molitveno skupino, ki jo vodi diakon Karlo Bolčina, pri njej pa sodeluje tudi g. župnik. Srečuje se vsak petek zvečer, v prostorih Sedejevega doma. Mladi, ki sodelujemo v tej skupini, smo se začeli zbirati v mesecu oktobru. Na prvem srečanju je bila udeležba bolj skromna, pri naslednjih pa že boljša. Na srečanjih prebiramo odlomke iz Sv. pisma, molimo in se pogovarjamo. Vsakdo lahko pove svoje mnenje in dobi odgovor na številne dvome in nejasnosti, ki jih mladi imamo v zvezi s svojim verskim življenjem. Pri tem nam je v pomoč prav diakon Karlo.

Želeli bi, da bi se še več mladih udeleževalo teh srečanj, ko je Karlo še med nami. Dana nam je namreč možnost, da se utrdimo v veri in se med seboj spoznavamo.

SESTANKI SOMIŠLJENIKOV SLOVENSKE SKUPNOSTI

24. novembra in 15. decembra je tajnik števerjanske sekcije SSK Mirko Humar sklical še zadnja dva sestanka somišljenikov naše slovenske stranke. Na prvega so bili vabljeni somišljeniki SSK iz Bukovja, Valerišča in dela Klanca, na drugega pa tisti iz preostalega dela Klanca, Križišča, od Aščevih, s Sovence, Britofa in Gaberskega konca. Na prvi seji je bilo zadovoljivo število prisotnih, na drugi pa jih je bilo nekaj manj, mogoče zato, ker je v teh dneh razsajala po vasi gripa. Na obeh sestankih se je tajnik najprej zahvalil za glasove, ki jih je stranka SSK prejela na zadnjih deželnih in pokrajinskih volitvah, ki so ji omogočili izvolitev Bojana Brezigarja in Mirka Špacapana v deželni oz. pokrajinski svet in nato odbor. Orisal je nato delovanje števerjanske sekcije SSK, ki je kar živahno, čeprav nima v rokah upravo občine. Sestaja se namreč vsakokrat pred sejo občinskega sveta in tudi ob raznih prilikah, ko se pojavijo pomembnejša vprašanja. Seveda je podčartal način, po katerem predstavniki Občinske enotnosti upravljajo našo občino in s tem v zvezi izpostavil nekaj perečih problemov: še vedno nerešeno vprašanje davka na pobiranje in odnašanje smeti, vprašanje izredno visoke cene vode, ki jo plačujemo, seveda z zadevnimi obrestmi, kar po eno leto kasneje, problem površno asfaltirane ceste po Šoednem, ki je pravzaprav edino javno opravilo, ki ga je naša občinska uprava naredila, saj je številne posoge v korist naše vasi opravila Briška gorska skupnost (razne podporne zidove, mostove, urejanje poti itd.), še zlasti po zaslugi predsednika, predstavnika SSK Hadrijana Coršija.

Po uvodnem poročilu se je na obeh sestankih razvila zelo prizadeta debata, kar je pravzaprav smisel tovrstnih srečanj, pri katerih je mogoče bolj neposredno in z večjo neobremenjenostjo izraziti svoja mnenja, občutke in želje, pa tudi kritiko. Sestanki predstavljajo za števerjansko sekcijo SSK vzpodbudo, pa tudi dolžnost, da si njeni člani in izvoljeni predstavniki zavijajo rokave in vztrajajo pri svojem neodmestljivem delu, še posebej sedaj, ko je vaščanom že popolnoma jasno, kakšen je rezultat izkušnje s predstavniki občinske enotnosti v upravljanju naše občine.

0000000000000000

Voščilo: SZSO nam je poslala v objavo:

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA (SZSO) VOŠČI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN STARŠEM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

SEJA OBČINSKEGA SVETA

Po več kot petmesečnih "počitnicah" so naši upravitelji 28. novembra zopet sklicali občinski svet (zadnja seja je bila 22. junija).

Na začetku seje se je župan spomnil dveh svetovalcev, Ernesta Mahničarja in Jožka Vogrčarja, ki sta nas žal presgodaj zapustila. Njihov spomin so svetovalci, na županov predlog, počastili z minuto molka.

Po odobritvi zapisnika zadnje seje, je občinski svet poblastil župana, da na Deželno upravo predstavi prošnjo za prispevek h kritju primanjkljaja goriškega zdravstvenega konzorcija, ki je deloval do ustanovitve U.S.L., v katerem je bila med člani tudi naša Občina.

Uvedena je bila nova občinska služba, socialna delavka, ki bo na razpolago ostarelim občanom. Ceno te storitve bo na podlagi dohodkov posameznika, določila občinska uprava. Sledila je odobritev obračuna za leto 1987, ki je znašal pribl. pol milijarde lir. Če malo podrobneje pogledamo posamezne postavke tega dokumenta, dobimo tudi sliko o (ne)delu naše uprave. Večino izdatkov namreč predstavljajo t.im. tekoči stroški, kot npr. Plače uslužbencem, tekoča popravila itd. To pa pomeni, da je uprava v letu 1987 naredila zelo malo, saj je svoje poslovanje zaključila z zelo nizko usodo, daleč nižjo od tiste, ki je bila značilna za normalno delovanje prejšnjih uprav.

Občinski svet je arh. Codelli poveril nalogo za pripravo spremembe občinskega regulacijskega načrta, ki so postale nujne, da se ugodi prošnjam nekaterih občanov. Nadležni je občinski svet odobril nalog za izvedbo zaključnih del v zvezi z asfaltiranje ceste po Ščednem. Podjetje, ki je opravilo dela, je zmagalo na dražbi tako, da je ponudilo svoje storitve za ceno, ki je za 44% nižja od začetne cene, ki jo je določila občinska uprava. Svetovalec Vogrič je pri tem vprašal, če je bilo v načrtu predvideno, da bo podjetje, ki bo asfaltiralo pot, tudi zvišalo lego vodovodnih pokrovov. Župan je odgovoril, da je uprava mislila, da je načrt predvideval tudi to, v resnici pa ni bilo tako, saj podjetje teh del ni opravilo. Zanimivo! Naši upravitelji podpisujejo pogodbe pri tem pa ne vedo, kaj bo potem v resnici izvedeno. Isti svetovalec je tudi opozoril, da so bile luknje, ki so nastale zaradi nižje lege vodovodnih pokrovov glede na novi asfalt, že ves mesec po Ščednem nezavarovane, prav tako so bili zadnji trenutek pred sejo postavljeni opozorilni znaki za luknje pod Dvorom. Župan in odbornik za javna dela sta skušala krivdo za to zvaliti na podjetje, ki je ta dela opravilo. Svetovalec Komic je še zahteval pojasnilo, zakaj pri asfaltiranju ceste po Ščednem niso bila očiščeni odtoki pod cesto, ki so po nekaterih krajih zamašeni.

Sledila je odobritev plačila občinskim uslužbencem za produktivnost za leto 1983/84/85. Svetovalec SSK Vogrič je vprašal, kako je z dokladi za uslužbence, ki poslujejo dvojezično, ki jo predvideva nova delovna pogodba. Župan je odgovoril le, da zadeva še ni razčiščena.

Občinski svet je še odobril spremembo načrta za izvedbo del na petem odseku občinskega vodovoda. Sledila je še potrditev nekaterih sklepov občinskega odbora. Med temi velja omeniti, da so naši upravitelji ponovno poskrbeli za povišek ene od občinskih storitev: tokrat je bila ponovno na vrsti cena za šolsko menzo, ki bo odslej znašala 40.000 f mesečno. Ob koncu seje je župan obvestil svetovalce o srečanju, ki ga je imel s predstavnikizdruženja kmetovalcev Coldiretti, o katerem poročamo na drugem mestu.

0000000000000000

STALIŠČA ŠTEVERJANSKE OBČINSKE UPRAVE DO DAVKA NA POBIRANJE IN ODVAŽANJE SMETI

V petek, 4. novembra je bil sestanek med števerjansko občinsko upravo in predstavniki organizacije Coldiretti, v katero so vključeni tudi številni kmetovalci iz naše vasi. Za sestanek je zaprosila prav organizacija Coldiretti, da bi se razčistilo vprašanje občinskega davka na pobiranje in odvažanje smeti. Zadeva se vleče že dolgo časa, pravzaprav od takrat, ko je bil dokončno izglasovan zakon, ki urejuje to področje. Pri dokončni odobritvi le-tega je bil vnešen popravek, na podlagi katerega se omenjeni davok ne plačuje za kmetijska poslopja in tista, ki so povezana s to dejavnostjo. O tem smo že veliko pisali, svetovalec SSK Vogrič pa je s tem v zvezi vložil županu že dve pismini vprašanji, a brez zadovoljivega odgovora.

Kar na začetku lahko povemo, da naša uprava še naprej ne namarava upoštevati zakonskih določb, in ne namerava razbremeniti števerjanskih kmetovalcev po krivici naloženega davka. Kot so upravitelji sami, z občinskim tajnikom na čelu povedali, bo stanje ostalo neizpremenjeno. Za opravičilo svojega ravnanja pa so si zmislili naslednje: kleti in hlevi, bodo razbremenjeni tega davka, ker (končno) tudi po njihovem mnenju spadajo med neobdavljiva poslopja, ki služijo kmetijski proizvodnji. Hale in druga skladišča pa naj bi v to kategorijo ne spadala, ker, vedno po njihovem mnenju, le-ta proizvodnji ne služijo direktno. Tako razlikovanje pa predstavlja po vsem samovoljno razlago zakona, ki dobesedno pravi, da se morajo razbremeniti "fabbricati rurali e relative pertinenze". Hale in podobna skladišča, če jih že ne moremo uvrstiti med "fabbricati rurali", jih pa gotovo uvrščamo med "pertinenze", saj italijanski civilni zakonik (codice civile) v členu 817 točno določa kategorijo "pertinenze": "Sono pertinenze le cose destinate in modo durevole a servizio o ad ornamento d'un'altra cosa (= v tem primeru fabbricati rurali)". Hale in druga skladišča kmečkega orodja gotovo služijo ostalim kmetijskim poslopijem, ki jih občina namerava razbremeniti davka (kletem in hlevom), zato bi po zakonu, morala občinska uprava razbremeniti tega davka. Še več. Nekoliko širša, vendar še vedno logična interpretacija zakona bi dovolila vključevanje med navedene "pertinenze", tudi kmečko hišo, vendar tega

kmetovalci in njihove organizacije še zdaleč ne zahtevajo.

Ob tem je Ivan Vogrič pripomnil, da tudi z vidika pravičnosti ni na mestu, da kmetovalec mora zaradi svoje hale plačovati pol milijona lir davka, za razkošno stanovanjske hiše, ki so v bistvu neke vrste luksuz, pa mogoče le 150.000 f. Bistri občinski tajnik pa je pri tem "pomagal", da je hala za skladiščenje kmečkega orodja luksuz, na katerega je prav, da kmetovalec plača davek. Naš "bistri" tajnik torej ne uvršča hal za orodje med objekte, namenjene kmetijski dejavnosti in torej tovrstni proizvodnji. V odgovor pa mu velja za zapisati: sodimo, da le državni zakon lahko naloži nov davek in določi, kaj se s tem v zvezi lahko prišteva med luksuz in kaj ne in tega si ne mora privoščiti nihče drugi, še manj pa s samovoljno in nelogično interpretacijo zakona. Zato uvrščanje kmetijskih hal in podobnih poslopij med luksuze pomeni v bistvu nasadanje zlobnim govoricam, češ da si kmetovalci gradijo hale samo zato, da bi dokazali svojo "mogočnost" in ne zato, da bi na suho in varno spravili svoje orodje.

Poleg vsega tega pa je treba še poudariti dejstvo, da se kaj takega ne dogaja po sosednjih občinah. V občini Moš npr., kjer upravitelji niso že od same uvedbe davka na smeti, naprtili davkatve niti na hale in skladišča za orodje, niti na kleti in hleve. Še več, prizadevajo si, da bi s čim manjšimi stroški poskrbeli za pobiranje in odvažanje smeti in naložili občanom čim nižji davek. Pri nas pa se dogaja čisto obratno: upravitelji kar povišujejo davke in to s hitrostjo kar po 50%. Zgleda že, da smo kmetovalci postali neke vrste sklad, iz katerega želi občina črpati fonde za svoje (ne)delo. Seveda, danes se govori, da smo kmetovalci polni denarja; tako misli najbrž tudi naš tajnik, ko govori o naših luksuzih. Toda če on ne ve s kolikšnim trudom so si števerjanski kmetovalci pripravili to, kar imajo danes, bi morala zadeva biti znana vsaj županu, ki tudi sam prihaja iz kmečke družine: do vojne in še po njej je večina kmetovalcev bila še med koloni in ni imela v lasti niti zemlje. Kar so si kmetje danes priborili, je sad dela, pridnosti in marljivosti. Z delom, brez praznikov, počitnic in podobnega so si poskrbeli kar imajo, danes pa ti pride nekdo solit pamot in rače da gre že za kapitaliste, ki bi reševali obupno finančno stanje naše občine.

Ob vsem tem pa je treba poudariti še nekaj, kar ne zanima samo kmetovalcev, temveč vse občane. V proračunu za leto 1988 je med prihodki tudi geslo "davki", ki skoraj v celoti odgovarja davko na smeti, o katerem govorimo. Ta znaša 29 milijonov f. Kot izdatek za smetarsko službo pa je predvidenih samo 21 milijonov. Po pravilniku o smetarski službi bi morali biti dohodki enaki izdatkom, v resnici pa hoče naša uprava od občanov pobrati 8 milijonov več. Denar, ki bi ostal, hoče uporabiti v druge namene (kaksne?). S tem da je povišala davek kar za 50 %, pravi da bo imela prednost pri dodeljevanju finančnih prispevkov za javna dela. Zato je že takoj ob poviški davka (29/07/1987) sklenila predstaviti občinskemu svetu v odobritev, načrt za izgradnjo grezničnega omrežja (fognature), ki bi stal približno 2 milijardi f. Minilo je že polno drugo leto, o grezničnem omrežju pa doslej ni še nihče niti spregovoril. Zgleda žal, da se kdo

norca dela s kmetovalcem in vseh ostalih občanov. Verjetno bi marsikdo kaj več plačal, če bi naši upravitelji mislili, predvsem pa če bi sploh imeli kakšno možnost, da bi bila v vasi zgrajena takšna infrastruktura. Če pa se s tem želi nekako "zapeljati" občane zato, da bi izterjali čim več davkov, se bo marsikdo v vasi vprašal, čemu hoditi še po tej poti.

Vogrič Ivan

oooooooooooo

NAPAD RDEČEGA PAJKA

V letošnjih jesenskih dneh se je po naših vinogradih množično pojavil rdeči pajek. Sicer se je napad izvršil po končani trgatvi in ni veliko škodoval trtam, saj je listje začelo rumeneti, vidni znak da se trte pripravljajo na zimsko spanje. Nevarnost pa se bo povečala spomladi, če ne bomo pravočasno ukrepali, saj so pajki položili na rozike ogromno jajčec. Ta so rdeče barve, nahajajo pa se v bližini popkov in pod lupino. Pri natančnem opazovanju jih lahko vidimo že s prostim očesom, kot majhne pičice. Zgodi se tudi, da si pri oprijemanju trt ob obrezovanju, umazemo roke z umazano oranžno barvo.

Rdeči pajek (*Panonychus ulmi*) napada trte in druge rastline v zgodnji pomladi, takoj ko zopet narava zaživi. Najprej ga opazimo na zgornjem delu lista, v obliki rdeče pičice. Kmalu pa se preseli na spodnjo stran. V enem letu se razmnoži od 6 do 9 rodov. Prvi v 30-40 dneh, ostali pa, čez poletje, kar v 15-20 dneh.

Pri svojem napadu na listje, pajek piči v celice in iz njih izsrka različne snovi. Zato listje postaja sivkasto-bronaste barve in ob množičnem napadu lahko tudi odpade. Posledica takega napada je nizka količina sladkorja v grozdju.

Rdeči pajek je bil prisoten po naših vinogradih že veliko preden so začeli škropiti proti njemu (približno pred 20 leti). večji razvoj pa je omejeval njegov naravni nasprotnik, škodljivec, tako da se je vzpostavilo nekakšno naravno ravnovesje in tudi slednji ni naredil večje škode. Zaradi špekulacij proizvajalcev in prodajalcev strupov proti rdečemu pajku, ki so kmete nagovarjali, da pajek povzroča veliko škodo, so le-ti začeli intenzivno škropiti proti njemu in po kvarili naravno ravnovesje, ki je obstajalo med pajkom in njegovim uničevalcem, ki je skoraj izginil, rdeči pajek pa je preživel in se zato še bolj pomnožil. Iz istega razloga so proizvajalci svetlovali škropljenje že ko je bilo opaziti na listu po dva pajka, danes pa škropimo šele ko jih opazimo od 10 do 15. Pri tem uporabljamo razne aktivne principe, združene med akaricide,

saj normalni strupovi ne dajejo zadovoljivega učinka. Rdeči pajek pa ima tudi to lastnost, da se privadi nekemu aktivnemu principu, če ga uporabljamo preveč časa. Zato je treba vsako toliko zamenjati strup.

Ob letčanju pojavurdočoga pajka bomo dosegli zadovoljive rezultate, če bomo trte poskrepili kakih deset dni preden poženejo popki z belim mineralnim oljem, pomešanim z rumenim z aktov - nim principom D.N.O.C. Ta mešanica bo pomorila vsa jajčeca, tako da se iz njih ne bodo izrodili pajki. Pri tem pa bo treba zelo paziti, da ne bi škropili tedaj, ko so trte že pognale mladje. Nevarno bi bilo tudi za kakšno sadno drevje v bližini vinograda, ki bi že pognalo listje, saj ta olja posušijo rastline, kot bi bila herbicidi.

Ivan Vogrič

000000000000

ZAPUSTILI SO NAS

Avguščina (Jožefa) Klanjšček, vd. Terpin

V torek, 15. novembra smo pospremili k večnemu počitku Avguščino (Jožefo) Klanjšček, vd. Terpin, ki je umrla 13. novembra. Rodila se je v kmečki družini pri Klanjščkovih v Ščednem 6. septembra 1899. Kot mlado dekle je že okusila grenkobo prve vojne in morala v begunstvo na Štajersko, menda k Zidanemu mostu. Po končani vojni se je družina vrnila domov in si sezidala hišo. Leta 1926 se je poročila z Jožefom Terpin, v zakonu pa jima je Bog dal 5 otrok. Prestati je morala veliko hudih preiskusanj, še zlasti med drugo svetovno vojno. Kasneje, leta 1974 in 1975 pa jo je prizadela še večja žalost: najprej ji je umrl mož, nato pa, prenagle smrti še sin, ne kaj let kasneje pa še hči. V veliko tolažbo ji je bila mala vnukinja.

Natalis (Tale) Klanjšček

Rodil se je v Števerjanu 13. 9. 1919. Njegov prvi dom je bila baraka, kot za večino Števerjancev, ki so jim bili med prvo vojno porušeni domovi. Oče je bil Celestin Klanjšček, ki je umrl tik pred koncem 2. vojne, mati pa Justina Torčič.

Bil je navdušen pevec in pel bas v cerkvenem zboru.

Ko je bil 20 let star je bil poklican v vojsko in jo odslužil v Paviji. Bil pa je poslan tudi v Afriko, kjer so ga zajeli zavezniki. Nadalna pot ga je vodila v Egipt in Palestino. Vstopil je nadalje v prekomorsko brigado s katero je prišel v Jugoslavijo. Domov se je vrnil leta 1946.

Lotil se je dela na kmetiji. leta 1950 se je poročil in imel dve hčerki. Kasneje je opustil delo na kmetiji, se preselil v Ločnik in postal avtoprevoznik, kasneje pa se je preselil še v Gorico. Medtem je v Bresci doživel zelo hudo prometno nesrečo in le za las ušel smrti.

V zadnjem času se je želel spet vrniti v svoj domači kraj, zato je začel obnavljati svojo domočo hišo v Števerjanu, vendar dneva vrnitve v stari dom žal ni dočkal. Z obćudovanja vredno potrpežljivostjo je prenašal bolezen, v trdni volji po ozdravljenju. Bil je zelo navezan na družino in domačo zemljo. Uresničila se mu pa je želja, da bi se na večni počitek vrnil v domačo vas.

Ladislav Ciglić

Rodil se je pri Aščevih v Števerjanu. Še kot majhen otrok je moral z mamo v begunstvo v Ljubljano (Štepanjo vas). Od tu se je vrnil v Števerjan leta 1918. Dokončal je nekaj let šole, nato pa je pomagal očetu na kmetiji oz. kolenstvu. Po nekaj letih je bil poklican na odsluženje vojaškega roka. Ta čas se je začela 2. svetovna vojna, tudi on je moral v Afriko, kjer je bil ujet. Po razpadu Italije je bil vpoklican v partizane v Jugoslavijo. Po končani vojni se je proti koncu let 1945 vrnil v rojstni kraj, ki ga je vedno ljubil in tam je ostal do smrti.

Jožef Gravnar

Rodil se je 12.7.1927 v Ščednem, strašem Antoniji Kamra in Jožefu Gravnar. Že v otroštvu je izkusil pomanjkanje. Starši so bili kmetje - koloni in so obdelovali baronovo zemljo. V družini so bile še tri sestre. Ko je izbruhnila 2. svetovna vojna je moral še mlad v partizane. Po vrnitvi domov je skupaj z očetom obdeloval zemljo. Leta 1958 se je poročil in si na svojem domu ustvaril družino. Počasi se je z delom gospodarsko opomogel, tako da si je lahko odkupil zemljo, ki jo je obdeloval.

Suzana Tronkar

Rojena na Jazbinah 7.7.1903, oče je bil Andrej in mati Emilija Prinčič. Ko je oče ostal v vojski je bila kot najstarejša hči materina desna roka. Kasneje je šla po svetu služiti. Ostala je do leta 1972 na Siciliji, kjer je vzgojila kar dva roda. Rada se je vrnila v domači kraj, kjer je preživela jesen svojega življenja.

Pokojnim večni mir in pokoj in naj jim bo lahka domača briška zemlja. Vsem sorodnikom pa izrekamo občuteno sočalje.

Mladina v naših društvih

V prejšnji številki našega lista smo poročali o novoustanovljenem društvu v Podgori. Njegov odbor sestavljajo sama mlada dekleta, pomaga pa jim mladi domači župnik. Doslej so uresničile že nekaj pobud, tako da delo že dobro poteka: cerkveni in mladinski zbor redno vadita, otroci se zbirajo v društvenih prostorih, priredili so nekaj zanimivih kulturnih predavanj itd.

Opazamo, da se tudi v drugih krajih vedno bolj odpirajo vrata mladini. Isto smo opazili na obnem zboru "PD Štandrež", ki posveča vedno več prostora mladim: baletna skupina, skavti, več mladih v dramski družini in pevskega zboru. Važnost vključevanja mladih je poudaril tudi predstavnik našega društva, v svojem pozdravnem govoru. Ko pa so bile na vrsti volitve novega odbora, je eden od članov predlagal, naj bi poleg trinajstih članov, vstopilo v društvo še nekaj mladih, ki bi bili za to pripravljeni. Sprožila se je ob tem debata in dosodanji predsednik jo trdil, da to sploh ni mogoče, ker pač statut tega ne predvideva.

Menim, da je bolj važno imeti v društvu za seboj vedno več mladih, kot pa se točno ravnati po statutu. Vprašujem se, kaj bomo s statuti, ko ne bo več mladine po naših domovih. Prav te dni pa je v Štandrežu imelo občni zbor drugo društvo, "Oton Župancič". Štandreška mladina je pokazala, da ima voljo do prosvetnega dela, saj sestavljajo odbor tega društva v glavnem mladi, srednja starost pa je komaj 23 let. Ob tem naj se branitelji statuten zamislijo...

Eden od mladih

oooooooooooo

V Števerjanu radi pojem

Ti je vsekakor neizpodbitna trditev, ki jo dokazujejo dejstva. Mešani zbor, ki danes šteje že petdeset stalnih pevcev, je nastopil na Cecilijanki, prav tako tudi pevska skupina "Števerjanci" in dekliski zbor, ki si je nadel ime "Alenka", po svoji ustanoviteljici in dirigentki Alenki Černic. Dekliski zbor je nastopil pred kratkim tudi pri slovenski maši med verniki v Milanu. Mešani zbor pa se vestno pripravlja na nastop za slovesno božično mašo ob 10h. Skupaj z dekliskim pa bo nastopil na božičnici v goriški stolnici, 26. decembra popoldne.

Radi pjejo tudi naši najmlajši v mladinskem zboru, 8. decembra pa so nastopili skupno z dekliskim pri mladinski maši v števerjanski cerkvi, istega dne so tudi nastopili na reviji: "Nala Cecilijanka".

oooooooooooo

VESELA NOVIČA

22. novembra je družino Silve in Dušana Škorjanc osrečil mali David. Razveselil je tudi bratca Igorja in Mitjo. Čestitamo in malčku želimo da bi zrasel v pridnega fanta, staršem v srečo in vrnos.

PESEM NAS DRUŽI

Tako se glasi naslov prireditve, ki jo je organiziralo KD Briški grič. V dvorani na Bukovju je gostoval mešani pevski zbor TINE ROŽANC iz Ljubljane in fotografski klub tovarne iskra iz Želaznikov. Zbor sde je predstavil s programom umetnih in narodnih pesmi, vodil pa ga je prof. S. Ribarovič.

SILVESTROVANJE V NOVI TELOVADNICI

Odbor goriških staršev prireja Silvestrovanje v novi telovadnici slovenskega športnega centra na Drevoredu XX septembra v Gorici. Program bo popestril ansambel "Planšarji" in humorist. Poskrbljeno je za večerjo in pijačo. Deloval bo tudi dobro založeni bar. Vabila, ki so na razpolago v Katoliški knjigarni in trgovini Kosič v Gorici, so lansko leto kupili številni Števerjanci in v veseli družbi pričakali novo leto. Lepo bo, če bo tudi letos tako.

ZAPUSTIL NAS JE PRIJATELJ - BOGOMIR ŠEFIC

Člane društva Sedej in ansambla Hlude in vso, ki so radi pomagali pri števerjanskem Festivalu je močno presunila vest, da je nenadoma umrl časnikar in ljubitelj narodnozabavne glasbe Bogomir Šefic. Spoznali smo ga na Festivalu, saj ga je spremljal že dolgo let. Tu je spoznal organizatorje in spletla so se trdna prijateljstva. Zadnja leta je bil tudi član ocenjevalne komisije za besedila. Njegova smrt predstavlja za našo prirediteljsko veliko izgubo.